

Sparbanken Eken

Pelare 3 – 2020

Innehåll

1. Inledning	4
2. Sparbanken Eken AB	4
2.1 Verksamhetsåret 2020	5
3. Organisation.....	5
3.1 Styrelse- och ledningsinformation	5
3.2 Mångfald, lämplighet samt rekrytering.....	6
3.3 Risk- och revisionsutskott.....	6
3.4 Kreditutskott.....	6
4. Ersättningssystem.....	6
5. Riskhantering	6
5.1 Riskhanteringsprocess.....	7
5.2 Riskstrategi	7
5.3 Tre försvarslinjer.....	7
5.3.1 Första försvarslinjen	7
5.3.2 Andra försvarslinjen.....	7
5.3.3 Tredje försvarslinjen	8
5.4 Funktionen för Riskkontroll och Regelefterlevnad i organisationen.....	8
5.5 Rapportering	8
6. Kapitalhantering.....	8
6.1 Kapitalbas.....	8
6.2 Kapitalkrav	9
6.3 Kapitalrelation.....	10
6.4 Bruttosoliditet.....	10
6.5 IKLU-process	11
7. Risker	11
7.1 Kreditrisk.....	11
7.1.1 Kredit- och motpartsrisk.....	11
7.1.2 Riskaptit.....	11
7.1.3 Metoder för hantering av kreditrisk	11
7.1.4 Riskklassificering	12
7.1.5 Säkerheter	12
7.1.6 Kreditriskjusteringar.....	13
7.2 Marknadsrisk	20
7.2.1 Ränterisk.....	20

7.2.2 Aktiekursrisk	22
7.2.3 Valutarisk	22
7.3 Likviditetsrisk	22
7.3.1 Definition	22
7.3.2 Riskkaptit.....	23
7.3.3 Riskhantering.....	23
7.3.4 Likviditet	23
7.3.5 Finansiering	23
7.3.6 Beredskapsplan och stresstester	23
7.3.7 Likviditetsexponering.....	24
7.4 Operativ risk.....	25
7.4.1 Definition	25
7.4.2 Riskkaptit.....	25
7.4.3 Metod för beräkning av operativ risk.....	25
7.4.4 Hantering av operativ risk.....	25
7.4.5 Incidenthantering	26
7.4.6 Beredskap och kontinuitetsplanering.....	26
7.4.7 Självutvärdering	26
7.4.8 Godkännandeprocess för nya produkter (NPAP)	26
8. Offentliggörande av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd.....	26
8.1 Kreditkvalitet på exponeringar med anstånd	26
8.2 Kreditkvalitet på presterande och nödlidande exponeringar efter antal dagar med försenad betalning	27
8.3 Presterande och nödlidande exponeringar och relaterade avsättningar.....	27

1. Inledning

Denna rapport innehåller information om Sparbanken Eken AB:s ("sparbanken"), org.nr 516406-0674, kapitaltäckning, riskhantering och likviditet. Informationen ska lämnas årligen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen) samt kompletterande förordningar och standarder, såsom Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar.

Denna rapport är en del av kapitaltäckningsregelverket som bygger på tre pelare: Pelare 1 omfattar regler för att beräkna minimikapitalkrav, det vill säga det lägsta kapitalet som en bank måste ha för att täcka kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker.

Pelare 2 omfattar krav på att banker ska dokumentera sin interna kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU). I sin IKLU ska banken ta hänsyn till samtliga risker som banken exponeras för, inte bara de som inkluderas i minimikapitalkravet enligt pelare 1, och göra en bedömning av sitt totala kapital- och likviditetsbehov. Pelare 2 är samlingsnamnet för bankernas egna kapital- och likviditetsutvärdering och Finansinspektionens översyns- och utvärderingsprocess. IKLU-processen ligger till grund för det eventuella extra kapitalpåslag som banken behöver hålla i pelare 2 för de risker som inte täcks inom ramen för pelare 1.

Pelare 3 omfattar krav på offentliggörande av information om risker, riskhantering och kapitaltäckning. Denna rapport innehåller information som banken ska offentliggöra enligt pelare 3. Rapporten lämnas årligen och publiceras i samband med att årsredovisningen publiceras på sparbankens hemsida www.sparbankeneken.se. Rapporten avser, om inget annat skrivs, förhållanden per 31 december 2020. Rapporten har inte varit föremål för granskning av bankens revisorer. För offentliggörande av periodisk information där sparbanken gjort bedömningen att mer frekventa upplysningar behöver lämnas, hänvisas till sparbankens hemsida.

Syftet med denna rapport är att komplettera årsredovisningens grundläggande information avseende riskhantering samt att ge en transparent, tillförlitlig, konsekvent och jämförbar redogörelse av sparbankens verksamhet, ledning, styrning samt riskhantering på ett så lättöverskådligt sätt som möjligt.

2. Sparbanken Eken AB

Den 15 oktober 2007 tog huvudmännen i Almundsryds Sparbank, Skatelöv och Västra Torsås Sparbank, Göteryds Sparbank, Långasjö Sockens Sparbank, Åryds Sparbank och Älmeboda Sparbank, ett enhälligt och historiskt beslut, att sparbankerna skulle ombildas till ett nytt bankaktiebolag. Tillstånd att driva bankrörelse från Finansinspektionen erhöles den 2 juni 2008.

Det bildades även sex sparbanksstiftelser som idag äger samtliga 3 000 000 aktier i Sparbanken Eken AB, fördelat enligt följande:

Stiftelse	Andel %
Almundsryds Sparbanksstiftelse	31,5
Göteryds Sparbanksstiftelse	6,2
Långasjö Sockens Sparbanksstiftelse	19,2
Skatelöv och Västra Torsås Sparbanksstiftelse	21,1
Åryds Sparbanksstiftelse	5,3
Älmeboda Sparbanksstiftelse	16,7
Summa	100,0

Sparbanken Eken tillhör gruppen fristående sparbanker och är medlem i SR, Sparbankernas Riksförbund, som är en intresseorganisation för 58 sparbanker och 24 sparbanksstiftelser. Via avtal har sparbanken ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Hela dataproduktionen sker i Swedbanks IT-system och vi köper även tjänster avseende fond och utland. Avtalet reglerar också förmedling av in- och utlåningsvolym till Swedbank Robur, Swedbank Försäkring och Swedbank Hypotek.

Sparbanken Eken:

- ska vara en attraktiv och inspirerande arbetsplats för sina medarbetare. Vision och värdegrunder ska genomsyra verksamheten.
- ska växa med lönsamhet
- välkomnar utveckling och förändring – av arbetssätt, produkter och tjänster.

2.1 Verksamhetsåret 2020

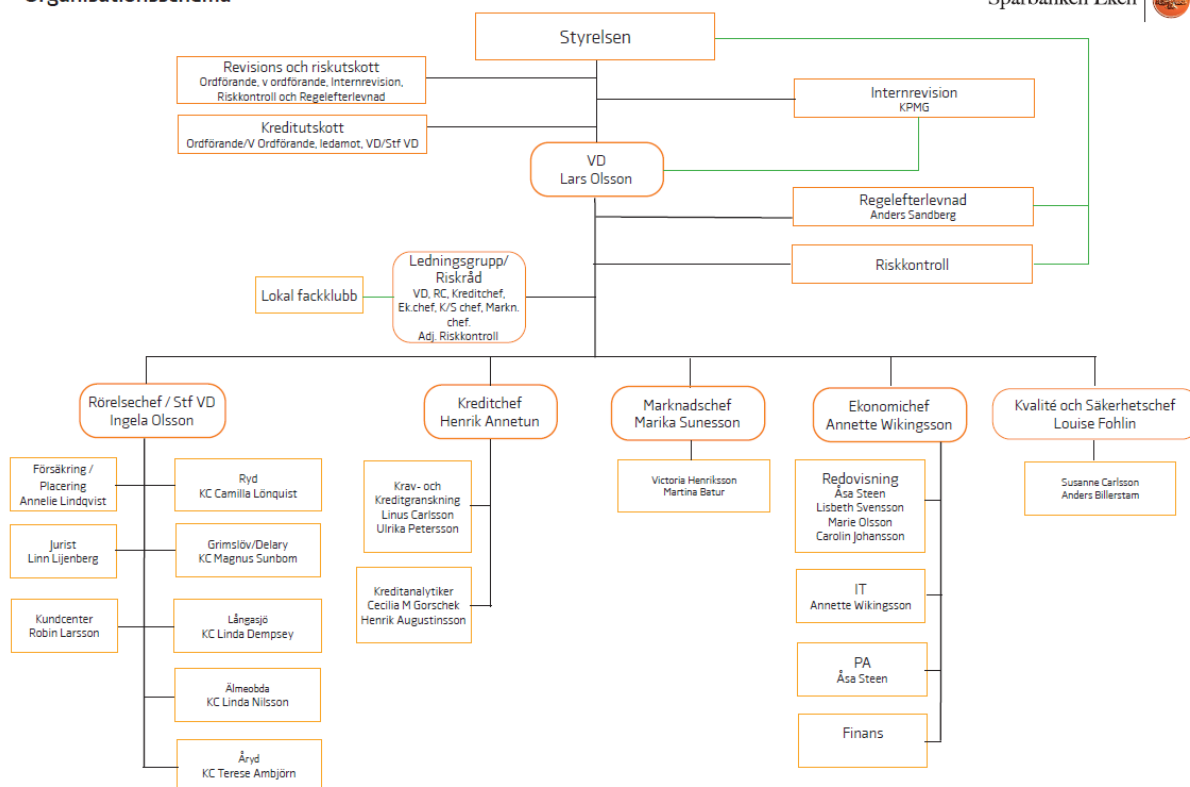
Sparbankens totala affärsvolym uppgick till 19 423 mkr vid årsskiftet, en ökning under året med 2 117 mkr eller 12,2 %.

Sparbanken redovisar ett rörelseresultat vilket uppgick till 62 mkr. Räntenettet har ökat med 8 mkr mot föregående år, och uppgick till 108 mkr. Ränteintäkterna har ökat 8 mkr och uppgår till 117 mkr. Räntekostnaderna är har ökat 1 mkr och uppgår till 9 mkr. Räntenettet har belastats med 5 mkr för avgiften till insättningsgarantin.

3. Organisation

Organisationsschema

Sparbanken Eken

3.1 Styrelse- och ledningsinformation

Sparbankens styrelse som utses vid årsstämman, består av sex ledamöter samt vd och med stf. vd som suppleant för vd. Därutöver ingår två personalrepresentanter. Styrelsen har det yttersta ansvaret för styrning och kontroll av sparbankens verksamhet. Styrelsen fastställer mål och strategier för sparbankens verksamhet. Styrelsen fastställer även riskstrategi och riksaptit för respektive väsentlig riskkategori som banken är exponerad för. Den tillsätter, utvärderar och entledigar vd. Ytterligare information om styrelseledamöterna såsom kunskaper och erfarenheter finns tillgänglig på sparbankens hemsida.

3.2 Mångfald, lämplighet samt rekrytering

Det ska vid val av styrelse alltid eftersträvas att styrelsen som helhet har nödvändigt kunnande och erfarenhet om de samhälls-, affärs- och kulturförhållanden som råder i de regioner och marknadsområden där bankens huvudsakliga verksamhet bedrivs. Styrelsen ska med hänsyn till Sparbanken Ekens verksamhet, aktuella förhållanden och utvecklingsskede samt strategi och kommande mål ha en ändamålsenlig sammansättning som är präglad av mångsidighet, bredd och relevanta kunskaper. På sparbankens hemsida har offentliggjorts Policy för styrelsens och ledningens lämplighetsbedömning och mångfald.

3.3 Risk- och revisionsutskott

Sparbankens styrelse har utsett ett risk- och revisionsutskott. Utskottet har att säkerställa att frågor om intern styrning och kontroll samt intern- och externrevision hanteras på vederbörligt sätt. Ledamöter i risk- och revisionsutskottet tillsätts och entledigas av styrelsen. Utskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Internrevision och funktionen för riskkontroll är adjungerad i utskottet. På sparbankens hemsida har offentliggjorts instruktion för styrelsens risk- och revisionsutskott. Under 2020 har risk- och revisionsutskottet sammanträtt vid två tillfällen.

3.4 Kreditutskott

Styrelsen har inrättat ett kreditutskott. Kreditutskottet består av vd, styrelsens ordförande alternativt vice ordförande och ytterligare en styrelseledamot. Vid vd:s frånvaro ingår ställföreträdande vd. Kreditutskottet ansvarar för att fatta beslut i kreditärenden inom de beloppsbegränsningar som framgår av styrelsens kreditinstruktion.

4. Ersättningsystem

Sparbankens ersättningspolicy, som fastställs av styrelsen, anger grunder och principer för hur ersättningar ska fastställas, tillämpas och följas upp. Sparbankens ersättningsystem ska vara utformat så att det främjar långsiktighet och inte uppmuntrar till ett överdrivet risktagande bland sparbankens anställda. Ersättningsstrukturen ska inte heller uppmuntra till oansvarigt risktagande vad gäller hållbarhetsrisker. De ersättningar som sparbanken betalar ut får inte äventyra sparbankens långsiktiga resultat och ekonomiska ställning.

Sparbanken har ett resultatandelssystem med avsättning till resultatandelsstiftelsen Guldeken, där utgiven andel baseras på arbetad tid. Resultatandelarna är fonderade i minst fem år och står under extern förvaltning. Resultatandelssystemet ska inte vara utformat på ett sådant sätt att det ger incitament till ökat risktagande. Styrelsen ska också ta hänsyn till huruvida avsättningen påverkar sparbankens resultat på lång sikt.

Sparbankens ersättningspolicy finns tillgängligt på sparbankens hemsida där även information om ersättningar redovisas.

5. Riskhantering

Styrelsens övergripande målsättning är att banken ska styras med en god riskhantering, en sund riskkultur samt med kontroll i alla led. Styrelsen accepterar inte regelöverträdelser. Vid händelse av regelöverträdelse ska dessa händelser hanteras utan dröjsmål och i allvarigare fall omedelbart rapporteras till styrelsen. Styrelsen ska ha en övergripande kontroll över sparbanken och möjliggör detta genom kontinuerlig rapportering från den operativa verksamheten och kontrollfunktionerna. Styrelsen ska ha en god bild över de risker sparbanken exponeras mot genom kvartalsvis redovisning av de risktitler som fastställts.

5.1 Riskhanteringsprocess

Bankens riskhanteringsprocess omfattar både framåtblickande såväl som bakåtblickande analyser där risker identifieras, värderas och mäts, hanteras, följs upp, rapporteras samt kapitaliseras. Där det bedöms relevant ska risker mätas.

Riskhanteringsprocessen ska vara en integrerad del i bankens process för intern styrning och kontroll, vilket bland annat görs i bankens självutvärdering av operativa risker.

5.2 Riskstrategi

Sparbankens risktagande ska vara begränsat och kontrollerat. I sparbanken ska en integrerad och sund riskkultur upprätthållas, baserad på förståelse för vilka risker som sparbanken kan exponeras för och hur dessa tas om hand. Riskkulturen ska ta hänsyn till av styrelsen beslutad riskaptit och där tillhörande risklimiter. Aptiterna och limiterna ger indikationer på om sparbanken utsätts för en ökad risk inom något av de definierade områdena och gör att sparbanken tidigt kan ingripa vid en ökad riskexponering.

De risker som Sparbanken utsätts för ska inte kunna hota betydande värden annat än vid ytterst sällsynta, okontrollerbara och extrema händelser. Sparbanken arbetar löpande för att på ett effektivt sätt kunna hantera dessa oförutsedda risker kopplade till verksamheten genom ett löpande kontinuitetsarbete.

5.3 Tre försvarslinjer

Sparbanken är organiserad utifrån principen om de tre försvarslinjerna vilket utgör utgångspunkten för ansvarsfördelning kopplat till intern styrning, riskhantering och kontroll. *Första försvarslinjen* utgörs av den operativa verksamheten. *Andra* och *tredje försvarslinjen* utgör kontrollfunktioner och ska vara oberoende såväl från verksamheten som från varandra. Andra försvarslinjen är placerade under vd, men ska rapportera både till vd och styrelse. Den tredje försvarslinjen är direkt placerad under sparbankens styrelse.

Varje kontrollfunktionens arbete ska regleras av separata interna regler. De tre försvarslinjerna ska samverka för att, så långt det är möjligt och lämpligt, få en samordning i arbetet och därigenom uppnå kostnadseffektivitet och minska påverkan på den operativa verksamheten.

5.3.1 Första försvarslinjen

I första försvarslinjen återfinns verksamheten vilka ansvarar för att utföra det dagliga operativa arbetet. Första försvarslinjen har fullt ansvar och ägarskap över styrning, risktagande, kontroll och uppföljning. Inom ramen för första försvarslinjens ansvar ligger även ett ansvar att implementera åtgärder samt att löpande följa upp iakttagelser som rapporterats från någon av kontrollfunktionerna.

5.3.2 Andra försvarslinjen

I andra försvarslinjen återfinns sparbankens funktion för riskkontroll och regelefterlevnad. Dessa funktioners ansvar är att understödja första försvarslinjen i riskarbetet, övervaka och utmana utfallet av verksamhetens arbete samt utvärdera regelefterlevnad. Andra försvarslinjen ansvarar för att löpande rapportera verksamhetens samlade riskbild till ledning och styrelse.

Kontrollfunktionerna i banken är arrangerade så att krav på oberoende uppfylls. Detta genom att kontrollfunktioner inte får utföra sysslor i den del av verksamheten som de är satta att kontrollera, samt genom att kontrollfunktionerna måste vara organisatoriskt separerade från de funktioner som de ska kontrollera. Det är varje medarbetares ansvar att se till att kraven på oberoende i det praktiska

arbetet i sparbanken inte åsidosätts. Styrdokument och årsplaner som rör kontrollfunktionernas arbete beslutas av sparbankens styrelse.

5.3.3 Tredje försvarslinjen

I tredje försvarslinjen återfinns sparbankens internrevisionsfunktion. Internrevisionen ansvarar för att på styrelsens uppdrag oberoende och objektivt utvärdera och bedöma effektiviteten i sparbankens hela ramverk för intern styrning, riskhantering och kontroll, samt bidra med rekommendationer och förslag till utveckling och förbättring av densamma. Detta innefattar löpande riskbaserade översyner av hela sparbankens arbete kopplat till riskhantering, styrning och kontroll samt ledningsprocesser. Det innebär utvärdering av såväl första som andra försvarslinjens arbete. Identifierade iakttagelser tillsammans med föreslagna förbättringsområden ska löpande rapporteras till den granskade enheten samt till styrelse och risk- och revisionsutskott.

5.4 Funktionen för Riskkontroll och Regelefterlevnad i organisationen

Funktionen för riskkontroll och regelefterlevnad är utlokaliserad på extern part. Funktionerna är oberoende i förhållande till sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionerna är direkt underställd vd och rapporterar direkt till styrelsen. Riskkontrollfunktionen är även adjungerad i risk- och revisionsutskottet.

5.5 Rapportering

Funktionen för riskkontroll rapporterar regelbundet sina iakttagelser och rekommendationer till styrelse, vd, risk- och revisionsutskottet samt övrig ledning. Funktionen lämnar en såväl skriftlig som muntlig riskrapport vid minst fyra ordinarie styrelsemöten per år. Risktagare och riskägare inom verksamheten informerar riskkontrollfunktionen i sådana fall då det skett väsentliga avvikelser eller i övrigt händelser som kan innebära en förhöjd risk eller kostnad.

6. Kapitalhantering

6.1 Kapitalbas

Enligt CRR ska sparbanken upprätthålla en kapitalbas som vid var tidpunkt uppfyller följande minimikrav, uttryckt i procent av det riskvägda exponeringsbeloppet.

- Kärnprimärkapitalrelation om minst 4,5 %
- Primärkapitalrelation om minst 6 %
- Total kapitalrelation om minst 8 %

I tillägg till minimikapitalkraven ska kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 % av det riskvägda exponeringsbeloppet.

Sparbanken ska även hålla en kontracyklisk kapitalbuffert utöver minimikapitalkrav enligt med FFFS 2014:33. Finansinspektionen har under året beslutat att sänka kravet för denna till 0 % (2.5 %) av det riskvägra exponeringsbeloppet.

Kapitalbasen uppgick per 2020-12-31 till 792 mkr och består av kärnprimärkapital.

Kapitalbas	2020	2019
Kärnprimärkapital: instrument och reserver		
Aktiekapital	300 000	300 000
Överkursfond	52 437	52 437
Balanserad vinst	400 608	336 644
Fond för verkligt värde	64 095	59 005
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	44 675	59 456
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	861 815	807 542
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar		
Värdejustering p.g.a. kraven på försiktig värdering	-665	-645
Lagstiftningsjusteringar som avser orealiserade vinster och förluster	-68 808	-68 845
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-69 473	-69 490
Kärnprimärkapital	792 342	738 052
Total kapitalbas	792 342	738 052

6.2 Kapitalkrav

Beräkning av kapitalkrav är utförd i enlighet med CRR, lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, lagen (2014:967) om införande av lagen om kapitalbuffertar och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar. Sparbanken tillämpar schablonmetoden för kreditrisk. För operativa risker använder sparbanken basmetoden.

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp	2020		2019	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
Kreditrisk enligt schablonmetoden				
Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	0	0	0	0
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot institut	11 417	142 716	8 337	104 216
Exponeringar mot företag	70 600	882 502	65 430	817 875
Exponeringar mot hushåll	111 637	1 395 456	107 558	1 344 477
Säkrade genom panträtt i fast egendom	52 307	653 837	48 963	612 043
Fallerade exponeringar	1 206	15 073	1 892	23 646
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	970	12 130	887	11 091
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	12 551	156 883	16 387	204 835
Aktieexponeringar	6 894	86 177	6 464	80 797
Övriga poster	1 772	22 145	1 705	21 307
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	269 354	3 366 919	257 623	3 220 287
Operativ risk				
Operativ risk enligt basmetoden	21 520	269 000	21 230	265 379
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	21 520	269 000	21 230	265 379
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	11	138	10	125
Totalt riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	290 885	3 636 057	278 863	3 485 791

6.3 Kapitalrelation

Kapitalkravet enligt Pelare 1 uppgick för sparbanken per 2020-12-31 till 291 mkr. Då kapitalbasen endast består av kärnprimärkapital som vid samma tidpunkt uppgick till 792 mkr ger den en kärnprimärkapital-relation på 21,79 %.

Kapitalrelationer, buffertar mm		2020		2019	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponerings- belopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponerings- belopp	
Kreditrisk enligt schablonmetoden	269 354	3 366 919	257 623	3 220 287	
Operativ risk enligt basmetoden	21 520	269 000	21 230	265 379	
Kreditvärdighetsjustering	11	138	10	125	
Summa kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp	290 885	3 636 057	278 863	3 485 791	
Kärnprimärkapitalrelation	21,79%		21,17%		
Primärkapitalrelation	21,79%		21,17%		
Total kapitalrelation	21,79%		21,17%		
Buffertkrav					
Kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	90 901	2,50%	87 145	
Kontracyklisk kapitalbuffert	0,00%	--	2,50%	87 043	
Summa buffertkrav	2,50%	90 901	5,00%	174 188	
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	13,79%	501 457	13,17%	459 189	

Sparbanken ska även kartlägga och bedöma kapitalbehov för väsentliga risker som inte täcks av Pelare 1-reglerna. Detta görs inom den s.k. Pelare 2-processen. Beräkningen syftar till att belysa risker som eventuellt underskattas vid beräkning av kapitalbaskrav enligt Pelare 1 samt att identifiera övriga väsentliga risker som inte regleras i externa regelverk. Bedömningen görs för respektive riskområde och med utgångspunkt från Finansinspektionens metoder för enskilda risktyper inom Pelare 2. Sparbankens internt bedömda kapitalbehov, enligt Pelare 1 och Pelare 2, uppgick per årsskiftet 2020 till 386 mkr vilket kan jämföras med 367 mkr 2019.

6.4 Bruttosoliditet

Bruttosoliditetsgraden beräknas som kvoten av primärkapital och ett totalt exponeringsbelopp. Sparbankens bruttosoliditet minskade med 0,53 procentenheter 2020 till 11,13 %. Minskningen förklaras av att sparbankens tillgångar av likvida medel ökat som en följd av ökad inlåning vilket har skett i något högre takt än tillväxten av kärnprimärkapitalet.

Bruttosoliditetsgrad	2020	2019
Exponeringar i balansräkningen		
Poster i balansräkningen	6 759 045	6 058 932
Tillgångsbelopp som dragits av för att fastställa kärnprimärkapital	-69 473	-69 460
Sammanlagda exponeringar i balansräkningen	6 689 572	5 989 472
Derivatexponeringar		
Sammanlagda derivatexponeringar	2 139	1 307
Andra poster utanför balansräkningen		
Poster utanför balansräkningen i teoretiska bruttobelopp	427 920	338 100
Kapital och sammanlagda exponeringar		
Primärkapital	792 342	738 052
Sammanlagda exponeringar i bruttosoliditetsgrad	7 119 631	6 328 879
Bruttosoliditetsgrad	11,13%	11,66%

6.5 IKLU-process

Sparbanken utför årligen en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU) i vilken en omfattande bedömning av sparbankens risker och kapitalbehovet för dessa samt likviditetsutvärdering med scenarioanalyser ingår. I IKLU-processen säkerställs att sparbanken har tillräckligt med kapital och tillräckligt stor likviditetsbuffert samt är ett verktyg som säkerställer att sparbanken på ett tydligt sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker sparbanken är exponerad för samt gör en bedömning av sitt interna kapitalbehov i relation till detta. Kapitalutvärderingen ska utmynna i en detaljerad redogörelse av kapitalsituationen samt en beskrivning av sparbankens aktuella riskprofil och riskprofilen tre år framåt. IKLU:n fastställs av styrelsen.

Utöver en redogörelse för sparbankens nuvarande ekonomiska ställning ska minst tre framtida scenarier, varav två stressade, beräknas. För varje scenario simuleras resultat- och balansräkningen i syfte att analysera utveckling av sparbankens egna kapital samt hur stor kapitalbuffert som är nödvändig för att skydda sparbanken mot förluster som äventyrar det legala kapitalkravet och sparbankens existens.

Dessutom redogörs för vilka metoder sparbanken använder för att mäta och hantera risker, risklimiters och bedömning av kapital uppdelat per relevanta riskkategorier. IKLU:n innefattar alla risktyper som antas kunna påverka verksamheten. Förutom kreditrisker och operativa risker utvärderas kapitalbehovet även för bland annat ränterisk, likviditetsrisk, ryktesrisk och strategiska risker. Stresstester är en viktig metod i bedömningen av kapital- och likviditetsbehov.

7. Risker

7.1 Kreditrisk

7.1.1 Kredit- och motpartsrisk

Med kredit-/motpartsrisk avses risken att sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som sparbanken tar på sig när sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin.

7.1.2 Riskkapit

Kreditgivning och hantering av kreditrisker är ett av Sparbankens kärnområden och affärsverksamhet. Sparbankens riskkapit avseende kreditrisker definieras till att

- kreditförlustnivå för Stage 1 - 3 ska utgöra mindre än 0,90 % av total utlåning. Per 2020-12-31 uppgick denna till 0,69 %,
- kreditförlustnivå för Stage 2 ska utgöra mindre än 0,30 % av total utlåning. Per 2020-12-31 uppgick denna till 0,14 %.

Därtill sätts limiter för branschkoncentrationsrisk och kundfaktorer. Sparbanken har även ett övergripande finansiellt mål att den totala kreditförlustnivån ska vara mindre än 0,15 %, per 2020-12-31 uppgick den till 0,01 %.

7.1.3 Metoder för hantering av kreditrisk

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Sparbankens kreditriskexponering och har i särskild instruktion delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer.

Sparbanken kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet, miljöaspekter och kontroll. Målsättningen är att Sparbankens kreditportfölj ska vara väl sammansatt med en sund avvägning mellan avkastning och risk.

Sparbanken följer löpande upp och rapporterar utfallet av kreditgivningen på stocknivå, men även på individnivå vid tidiga varningssignaler som indikerar förhöjd risk.

Sparbankens val av schablonmetoden i Pelare 1 fångar med god marginal in riskkapitalbehovet för en väldiversifierad medelstor sparbank med fokus på in- och utlåning till lokala kunder. Styrelsen anser att de risker som inte fångas in under Pelare 1 ska kompletteras i Pelare 2. Dessa kan bero på en ökad risk för koncentration i utlåning till enskilda kunder, koncentration i vissa branscher eller geografisk koncentration.

7.1.4 Riskklassificering

Riskklass prövas och fastställs i samband med beslut för kreditgivning och kredituppföljning. Riskklassen ligger till grund och påverkar omfattningen av analys och dokumentation av kunden samt hur kunden ska följas upp. Kunder med låg risk kan hanteras i en enklare och snabbare kreditprocess. Kunder med högre risk leder till ökade uppföljningskrav. Klassificeringen syftar till att uppskatta sannolikheten för fallissemang inom ett år och uttrycks på en skala med 22 klasser där 0 representerar störst risk, 21 representerar lägst risk, samt en klass för fallissemang.

7.1.5 Säkerheter

Sparbankens utlåning sker framförallt mot säkerhet i fastigheter vilket Sparbanken har lång erfarenhet och stabila rutiner för. Uppdateringar av säkerheternas värden sker årligen för företagsexponeringar och vid behov för exponeringar mot hushåll. I tabellen nedan redovisas exponering i förhållande till de säkerheter som ställts för krediten, först och främst avser dessa säkerheter pantbrev i fastigheter.

Kreditriskexponering brutto och netto						
	2020			2019		
	Kreditrisk- exponering brutto	Totalt värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering netto	Kreditrisk- exponering brutto	Totalt värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering netto
Krediter mot säkerhet av:						
Statlig och kommunal borgen	5 949	5 949	0	306	306	0
Kreditinstitut	26 691	26 691	0	24 283	24 283	0
PB i villa och fritidsfastighet	1 856 217	1 836 122	20 095	1 791 312	1 762 706	28 606
PB i flerfamiljsfastighet	504 281	504 281	0	453 447	453 447	0
PB i jordbruksfastighet	1 306 306	1 299 377	6 929	1 210 951	1 209 385	1 566
PB i andra näringsfastigheter	593 611	586 852	6 759	532 833	526 352	6 481
Företagsinteckning	372 735	359 158	13 577	391 608	381 553	10 055
Övriga	337 370	12 324	325 046	324 985	11 560	313 425
Summa	5 003 160	4 630 754	372 406	4 729 725	4 369 592	360 133
Värdepapper						
Statspapper och andra offentliga organ						
- AAA	53 220	--	53 220	43 012	--	43 012
- AA	65 508	--	65 508	55 482	--	55 482
Andra emittenter						
- AAA	121 283	--	121 283	95 792	--	95 792
- AA	--	--	--	15 087	--	15 087
- A	--	--	--	15 377	--	15 377
- BBB eller lägre	--	--	--	--	--	--
- utan rating	--	--	--	--	--	--
Summa	240 011	--	240 011	224 750	--	224 750
Off Balance						
Garantier mot säkerhet av:						
Kreditinstitut	753	753	0	453	453	0
PB i villa och fritidsfastighet	150	150	0	0	0	0
PB i flerfamiljsfastighet	459	459	0	459	459	0
PB i andra näringsfastigheter	3 731	3 731	0	3 688	3 688	0
Företagsinteckning	11 634	10 902	732	15 150	14 768	382
Övriga	2 129	0	2 129	2 057	0	2 057
Övriga Off Balance poster						
Outnyttjad del av bev krediter	535 816	--	535 816	372 136	--	372 136
Utställda lånelöften	294 896	--	294 896	163 302	--	163 302
Utställda finansiella garantier	84 298	--	84 298	102 148	--	102 148
Summa	933 866	15 995	917 871	659 393	19 368	640 025
Total kreditriskexponering	6 177 037	4 646 749	1 530 288	5 613 868	4 388 960	1 224 908

7.1.6 Kreditriskjusteringar

Redovisningsprinciperna innebär att sparbanken redovisar förlustreserver för förväntade kreditförluster på finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Förväntade kreditförluster redovisas även för utställda finansiella garantier och lånelöften.

Beroende på om en betydande ökning av kreditrisk har inträffat eller inte, sedan exponeringen redovisades i balansräkningen för första gången, så delas exponeringarna in i följande steg;

- Steg 1 omfattar exponeringar där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället. Vidare ingår också de tillgångar som har låg kreditrisk vid rapporteringstillfället, en riskbedömning som motsvarar "investment grade" (tillämpas endast på värdepapper). Alla exponeringar som inte getts ut eller förvärvats som kreditförsämrade ingår i steg 1. Detta innebär att redan vid första redovisningstillfället redovisas en förlustreserv.
- Steg 2 omfattar exponeringar där en betydande ökning av kreditrisk inträffat sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är osäker.
- Steg 3 omfattar exponeringar för vilka objektiva belägg har identifierats för att exponeringen ~~fordran~~ är osäker (kreditförsämrade).

För exponeringar som hänförs till steg 1 uppgår förlustreserven till ett belopp som motsvarar den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader. För exponeringar som ingår i steg 2 och 3 motsvarar förlustreserven de förväntade kreditförlusterna för exponeringens återstående löptid.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till allmänheten, utställda finansiella garantier och utställda låneåtaganden

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i steg 1 utan i steg 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrade). Sparbanken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrumentnivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponeringsrisk för fallissemang. Metoden utgår från sparbankens system för riskklassificering. Skalan av ratingklasser går från 21 (som indikerar bästa riskklass) till klass 1 (som indikerar sämsta riskklass). Ratingskalorna är uppbyggda för fyra olika kundsegment. Beroende på vilken initial rating som ett lån haft så krävs ett visst antal steg på denna ratingskala mot en lägre rating för att ökningen av kreditrisk ska anses ha ökat betydligt. Ju lägre initial rating, desto färre steg av försämringar av rating krävs för att en betydande ökning av kreditrisk ska anses ha uppkommit. När låntagaren har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från steg 2 till steg 1.

Kreditförsämrade (osäkra) lån

Liksom enligt tidigare principer redovisats, kommer förlustreserv redovisas för den återstående löptiden för kreditförsämrade exponeringar (tidigare benämnda osäkra lån) när en eller flera händelser som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången har inträffat (steg 3). Ett lån anses vara kreditförsämrade utifrån samma förutsättningar som enligt tidigare principer vid definitionen av osäkert lån d.v.s. när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter om följande händelser:

- a. Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller låntagaren.
- b. Ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller oreglerade betalningar.

- c. Långgivaren eller låntagaren har, av ekonomiska eller avtalsmässiga skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, beviljat en eftergift till låntagaren som långgivaren annars inte skulle överväga.
- d. Det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Om ett tidigare lån som ansetts vara kreditförsämrat inte längre är det, sker en omföring antingen till steg 2 (om det jämfört med när lånet lämnats föreligger en betydande ökning av kreditrisk) eller till steg 1.

Värdering av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkt typ. Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbetald eller fallerad en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna.

När de förväntade kreditförlusterna beräknas tar Sparbanken hänsyn till minst tre scenarier (ett basscenario, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska variabler såsom BNP, bostadspriser och arbetslöshet. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario. I de fall effekten av relevanta faktorer inte fångas av riskmodeller använder Sparbanken sig av expertjusteringar.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid uppskattas baserat på den period som Sparbanken är exponerad för kreditrisk och där kreditförlusterna inte kan mildras genom riskhanteringsåtgärder. Denna så kallade beteendemässiga löptiden fastställs med användande av produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år.

Sparbanken bedömer och beräknar förlustreserv för väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två

möjliga resultat som tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Övergångsbestämmelserna avseende IFRS 9

Sparbanken tillämpar inte övergångsbestämmelserna för IFRS 9, vilket innebär att kapitalbas, kapitalrelationer och bruttosoliditetsgrad redan speglar effekten av IFRS 9.

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar, garantier och lånelöften 2020	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Övriga Verkligt värde	Övriga, upplupet anskaffningsvärde	Totalt
Kassa					4 225	4 225
Totalt redovisat värde					4 225	4 225
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m						
AAA-AA	118 728					118 728
Totalt redovisat värde	118 728					118 728
Utlåning till kreditinstitut						
Låg risk	527 577					527 577
Förlustreservering	-1					-1
Totalt redovisat värde	527 576					527 576
Utlåning till allmänheten						
Låg risk (riskklass 13-21)	2 513 181	142 424	4 139			2 659 744
Normal risk (riskklass 9-12)	1 332 672	151 051	4 685			1 488 408
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	655 769	37 430	29 491			722 690
Hög risk (riskklass 0-5)	80 446	15 176	3 722			99 344
Fallerade	--	--	1 542			1 542
Icke ratade exponeringar	6 219					6 219
Förlustreservering	-3 468	-5 508	-18 403			-27 379
Totalt redovisat värde	4 584 819	340 573	25 176			4 950 568
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						
AAA-AA	121 283					121 283
<i>Förlustreservering, vilken redovisas i Fond för verkligt värde</i>	0					0
Totalt redovisat värde	121 283					121 283
Aktier och andelar						
Noterade				415 073		415 073
Onoterade				10 012		10 012
Totalt redovisat värde				425 085		425 085
Övriga poster i balansräkningen					611 580	611 580
Totalt redovisat värde					611 580	611 580
Totalt bruttoredovisat värde för finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat	5 355 875	346 081	43 579	425 085	615 805	6 786 425
Totalt förlustreservering	-3 469	-5 508	-18 403	--	--	-27 380
Totalt, redovisat värde	5 352 406	340 573	25 176	425 085	615 805	6 759 045
Finansiella garantier och låneåtaganden	888 718	39 126	6 022			933 866
Total förlustreservering	-604	-1 338	-1 908			-3 850
Totalt finansiella garantier och låneåtaganden	888 114	37 788	4 114	--	--	930 016

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar, garantier och lånelöften 2019	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Övriga Verkligt värde	Övriga, upplupet anskaffningsvärde	Totalt
Kassa					4320	4320
Totalt redovisat värde					4 320	4 320
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m						
AAA-AA	98 494					98 494
Totalt redovisat värde	98 494					98 494
Utlåning till kreditinstitut						
Låg risk	279 905					279 905
Totalt redovisat värde	279 905					279 905
Utlåning till allmänheten						
Låg risk (riskklass 13-21)	2 933 552	8 391	1 182			2 943 125
Normal risk (riskklass 9-12)	1 096 025	62 873	414			1 159 312
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	278 758	194 639	19 886			493 283
Hög risk (riskklass 0-5)	30 020	50 065	1 402			81 487
Fallerade	--	--	21 300			21 300
Icke ratade exponeringar	7 471	1	1			7 473
Förlustreservering	-2 453	-6 620	-19 674			-28 747
Totalt redovisat värde	4 343 373	309 349	24 511			4 677 233
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						
AAA-AA	110 879					110 879
A	10 007			5 370		15 377
Förlustreservering, vilken redovisas i Fond för verkligt värde	-3					-3
Totalt redovisat värde	120 886			5 370		126 256
Aktier och andelar						
Noterade				410 263		410 263
Onoterade				10 063		10 063
Totalt redovisat värde				420 326		420 326
Övriga poster i balansräkningen					452 398	452 398
Totalt redovisat värde					452 398	452 398
Totalt bruttoredovisat värde för finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat	4 845 111	315 969	44 185	425 696	456 718	6 087 679
Totalt förlustreservering	-2 453	-6 620	-19 674	--	--	-28 747
Totalt, redovisat värde	4 842 658	309 349	24 511	425 696	456 718	6 058 932
Finansiella garantier och låneåtaganden	626 310	32 377	706			659 393
Total förlustreservering	-278	-2 464	-703			-3 445
Totalt finansiella garantier och låneåtaganden	626 032	29 913	3	--	--	655 948

Utlåning till allmänheten 2020	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Totalt
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde per 1 januari 2020	4 345 826	315 969	44 185	4 705 980
Nya finansiella tillgångar	1 214 602	45 692	9 633	1 269 927
Bortbokade finansiella tillgångar	-742 411	-42 925	-5 440	-790 776
Ändrade nyttjandegrader	-183 988	-11 838	-11 353	-207 179
Överföringar mellan stegen under perioden:				0
från steg 1 till steg 2	-150 105	150 105		0
från steg 1 till steg 3	-1 598		1 598	0
från steg 2 till steg 1	105 546	-105 546		0
från steg 2 till steg 3		-5 401	5 401	0
från steg 3 till steg 2		25	-25	0
från steg 3 till steg 1	420		-420	0
Valutakursförändringar	-5	0	0	-5
Övrigt	0	0	0	0
Redovisat bruttovärde per 31 december 2020	4 588 287	346 081	43 579	4 977 947
Förlustreserver				
Förlustreserv per 1 januari 2020	-2 453	-6 620	-19 674	-28 747
Nya finansiella tillgångar	-1 148	-844	-29	-2 021
Bortbokade finansiella tillgångar	492	835	2 887	4 214
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	35	920	210	1 165
Förändringar i makroekonomiska scenarier	278	496	18	792
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	-1 098	1 151	-1 094	-1 041
Överföringar mellan stegen under perioden:				
från steg 1 till steg 2	492	-2 064		-1 572
från steg 1 till steg 3	2		-520	-518
från steg 2 till steg 1	-68	461		393
från steg 2 till steg 3		158	-240	-82
från steg 3 till steg 2		-1	8	7
från steg 3 till steg 1			31	31
Övrigt				0
Förlustreserver per 31 december 2020	-3 468	-5 508	-18 403	-27 379
Redovisat värde, netto				
Öppningsbalans per 1 januari 2020	4 343 373	309 349	24 511	4 677 233
Utgående balans per 31 december 2020	4 584 819	340 573	25 176	4 950 568

Utlåning till allmänheten 2019	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde per 1 januari 2019	3 946 067	397 493	35 486	4 379 046
Nya finansiella tillgångar	1 220 642	14 648	821	1 236 111
Bortbokade finansiella tillgångar	-657 187	-48 173	-2 474	-707 834
Ändrade nyttjandegrader	-165 869	-22 774	-12 707	-201 350
Överföringar mellan stegen under perioden:				
från steg 1 till steg 2	-131 091	131 091		0
från steg 1 till steg 3	-2 855		2 855	0
från steg 2 till steg 1	135 528	-135 528		0
från steg 2 till steg 3		-20 900	20 900	0
från steg 3 till steg 2		112	-112	0
från steg 3 till steg 1	584		-584	0
Valutakursförändringar	7			7
Övrigt				0
Redovisat bruttovärde per 31 december 2019	4 345 826	315 969	44 185	4 705 980
Förlustreserver				
Förlustreserv per 1 januari 2019	-2 548	-7 700	-15 591	-25 839
Nya finansiella tillgångar	-1 122	-316	-193	-1 631
Bortbokade finansiella tillgångar	517	728	833	2 078
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	125	2 455	238	2 818
Förändringar i makroekonomiska scenarier	176	173	49	398
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	51	-1 627	1 346	-230
Överföringar mellan stegen under perioden:				
från steg 1 till steg 2	525	-2 019		-1 494
från steg 1 till steg 3	5		-1 378	-1 373
från steg 2 till steg 1	-181	934		753
från steg 2 till steg 3		752	-5 246	-4 494
från steg 3 till steg 2			14	14
från steg 3 till steg 1	-1		251	250
Övrigt			3	3
Förlustreserver per 31 december 2019	-2 453	-6 620	-19 674	-28 747
Redovisat värde, netto				
Öppningsbalans per 1 januari 2019	3 943 519	389 793	19 895	4 353 207
Utgående balans per 31 december 2019	4 343 373	309 349	24 511	4 677 233

Redovisat bruttovärde och förlustreserv - branschfördelning		31 december 2020		
Utlåning till allmänheten	Redovisat bruttovärde	Förlustreserv	Redovisat nettovärde	
Privatkunder	3 550 582	-15 992	3 534 590	
<i>Bolån</i>	1 871 856	-4 250	1 867 606	
<i>Övrigt</i>	1 678 726	-11 742	1 666 984	
Företagskunder	1 427 365	-11 387	1 415 978	
<i>Jordbruk, fiske, skog</i>	54 718	-117	54 601	
<i>Tillverkning</i>	211 757	-5 791	205 966	
<i>Offentlig sektor</i>			0	
<i>Bygg</i>	99 425	-396	99 029	
<i>Detaljhandel</i>	130 762	-1 322	129 440	
<i>Transport</i>	53 832	-344	53 488	
<i>Sjönäring</i>			0	
<i>Hotell och restaurang</i>	38 726	-840	37 886	
<i>Informationsteknologi</i>	2 005	-176	1 829	
<i>Bank och försäkring</i>	2 850	-5	2 845	
<i>Fastighetsförvaltning</i>	699 909	-1 869	698 040	
<i>Tjänstesektor</i>	105 004	-312	104 692	
<i>Övrig utlåning till företag</i>	28 377	-215	28 162	
Summa utlåning till allmänheten	4 977 947	-27 379	4 950 568	

Redovisat bruttovärde och förlustreserv - branschfördelning		31 december 2019		
Utlåning till allmänheten	Redovisat bruttovärde	Förlustreserv	Redovisat nettovärde	
Privatkunder	3 383 411	-15 313	3 368 098	
<i>Bolån</i>	1 826 278	-4 043	1 822 235	
<i>Övrigt</i>	1 557 133	-11 270	1 545 863	
Företagskunder	1 322 569	-13 434	1 309 135	
<i>Jordbruk, fiske, skog</i>	54 218	-158	54 060	
<i>Tillverkning</i>	225 783	-7 495	218 288	
<i>Offentlig sektor</i>			0	
<i>Bygg</i>	99 753	-174	99 579	
<i>Detaljhandel</i>	142 125	-1 244	140 881	
<i>Transport</i>	42 725	-151	42 574	
<i>Sjönäring</i>			0	
<i>Hotell och restaurang</i>	35 649	-358	35 291	
<i>Informationsteknologi</i>	2 567	-171	2 396	
<i>Bank och försäkring</i>	12 626	-57	12 569	
<i>Fastighetsförvaltning</i>	571 636	-1 922	569 714	
<i>Tjänstesektor</i>	119 101	-744	118 357	
<i>Övrig utlåning till företag</i>	16 386	-960	15 426	
Summa utlåning till allmänheten	4 705 980	-28 747	4 677 233	

Redovisat bruttovärde och förlustreserv per steg	2020	2019
Utlåning till allmänheten, privatkunder		
Steg 1		
Redovisat bruttovärde	3 352 193	3 175 686
Förlustreserver	-972	-962
Redovisat värde	3 351 221	3 174 724
Steg 2		
Redovisat bruttovärde	177 257	188 605
Förlustreserver	-2 105	-2 312
Redovisat värde	175 152	186 293
Steg 3		
Redovisat bruttovärde	21 132	19 120
Förlustreserver	-12 915	-12 039
Redovisat värde	8 217	7 081
Totalt redovisat värde, utlåning privatkunder	3 534 590	3 368 098
Utlåning till allmänheten, företagskunder		
Steg 1		
Redovisat bruttovärde	1 236 094	1 170 140
Förlustreserver	-2 496	-1 491
Redovisat värde	1 233 598	1 168 649
Steg 2		
Redovisat bruttovärde	168 824	127 364
Förlustreserver	-3 403	-4 308
Redovisat värde	165 421	123 056
Steg 3		
Redovisat bruttovärde	22 447	25 065
Förlustreserver	-5 488	-7 635
Redovisat värde	16 959	17 430
Totalt redovisat värde, utlåning företagskunder	1 415 978	1 309 135
Totalt		
Redovisat bruttovärde steg 1	4 588 287	4 345 826
Redovisat bruttovärde steg 2	346 081	315 969
Redovisat bruttovärde steg 3	43 579	44 185
Totalt redovisat värde brutto	4 977 947	4 705 980
Förlustreserver steg 1	-3 468	-2 453
Förlustreserver steg 2	-5 508	-6 620
Förlustreserver steg 3	-18 403	-19 674
Totalt förlustreserver	-27 379	-28 747
Totalt redovisat värde, utlåning till allmänheten	4 950 568	4 677 233
Andel steg 3 lån, brutto, %	0,88%	0,94%
Andel steg 3 lån, netto, %	0,51%	0,52%
Förlustreserver kvot steg 1 lån	0,13	0,09
Förlustreserver kvot steg 2 lån	0,20	0,23

7.2 Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och prisrisk (aktiekursrisk). För sparbanken utgör ränterisk och aktiekursrisk de övervägande marknadsriskerna. Sparbanken har inga tillgångar klassificerade som handelslager.

7.2.1 Ränterisk

7.2.1.1 Definition

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på sparbankens fastförräntande tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prisrisk, ökar med åtagandets löptid. En

annan form av ränterisk är inkomstrisken d.v.s. risken för att räntenettet försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

7.2.1.2 Riskaptit

I enlighet med Sparbankens Policy för intern styrning, riskhantering och kontroll, kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med aptiter och limiter.

7.2.1.3 Riskhantering

Vid bedömning av ränterisk görs beräkning i en modell som fångar bristen i matchning avseende räntebindningstid och löptid mellan skulder och tillgångar, s.k. gaprisk. Detta görs genom att fördela ut kassaflöden (nominella belopp och kupongbetalningar) som uppstår från positioner i olika tidsspann. Utifrån dessa kassaflöden beräknas en känslighet i ekonomiskt värde mot förändringar i räntekurvan, ränterisk.

En uppgång av marknadsräntorna med 2 procentenheter påverkar det egna kapitalet med -49,8 mkr och en nedgång med 2 procentenheter med 23,3 mkr.

7.2.1.4 Ränterisikexponering

Nedan framgår Sparbankens strukturella ränterisk genom nedbrytning av både tillgångs- och skuldsidan på räntebindningstid.

2020	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar								
Kassa							4 225	4 225
Belåningsbara statsskuldforbindelser		118 728						118 728
Utlåning till kreditinstitut	527 576							527 576
Utlåning till allmänheten	1 943 265	1 932 651	143 327	121 640	605 413	204 272		4 950 568
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	54 814	66 469						121 283
Aktier och andelar							425 085	425 085
Övriga tillgångar	564 553						47 027	611 580
Summa tillgångar	3 090 208	2 117 848	143 327	121 640	605 413	204 272	476 337	6 759 045
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	695							695
Inlåning från allmänheten	5 761 518	33 858	42 034	22 290	958	400	4 754	5 865 812
Övriga skulder							26 723	26 723
Eget kapital							865 815	865 815
Summa skulder och EK	5 762 213	33 858	42 034	22 290	958	400	897 292	6 759 045
Differens tillgångar och skulder	-2 672 005	2 083 990	101 293	99 350	604 455	203 872	-420 955	
Kumulativ exponering	-2 672 005	-588 015	-486 722	-387 372	217 083	420 955	0	

2019	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar								
Kassa							4 320	4 320
Belåningsbara statsskuldförbindelser		98 494						98 494
Utlåning till kreditinstitut	279 905							279 905
Utlåning till allmänheten	2 000 700	1 895 527	52 536	94 315	476 600	157 555		4 677 233
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	44 664	81 592						126 256
Aktier och andelar							420 326	420 326
Övriga tillgångar	414 362						38 036	452 398
Summa tillgångar	2 739 631	2 075 613	52 536	94 315	476 600	157 555	462 682	6 058 932
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	655							655
Inlåning från allmänheten	5 114 405	43 737	57 186	600	998	440	6 006	5 223 372
Övriga skulder							22 863	22 863
Eget kapital							812 042	812 042
Summa skulder och EK	5 115 060	43 737	57 186	600	998	440	840 911	6 058 932
Differens tillgångar och skulder	-2 375 429	2 031 876	-4 650	93 715	475 602	157 115	-378 229	
Kumulativ exponering	-2 375 429	-343 553	-348 203	-254 488	221 114	378 229	0	

7.2.2 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer. Ett långsiktigt strategiskt innehav av aktier innehas i bolag där sparbanken har ett samarbete och för vilka värdeförändring redovisas direkt mot eget kapital i fond för verkligt värde. I sparbankens avkastningsportfölj får placeringar i aktier göras med maximalt 8 procent av portföljens totala marknadsvärde. Nuvarande innehav mot aktiekursrisk utgörs av fondandelar uppgående till 15,2 mkr motsvarande 2,6 % av portföljens totala marknadsvärde.

7.2.3 Valutarisk

7.2.3.1 Definition

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

7.2.3.2 Valutarisk i balansräkningen

I balansräkningen finns valutarisk i mindre volymer i in- och utlåning samt valutaterminer. Samtliga positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank varför valutariskens nettopositioner är marginell.

7.3 Likviditetsrisk

7.3.1 Definition

Likviditetsrisk är risken för att sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsriskerna uppstår då tillgångar och skulder har olika löptider.

7.3.2 Riskaptit

Sparbankens riskaptit avseende likviditetsrisk är låg och risken minimeras i möjligaste mån genom att sätta upp riskaptiter och genom att hålla en likviditetsreserv. Riskaptiterna uppgår för likviditetsreserv till 12 % av inlåning från allmänheten, samt att kvoten mellan inlåning och utlåning minst ska uppgå till 105.

7.3.3 Riskhantering

Sparbanken ska endast exponeras mot måttliga likviditetsrisker och där risktagandet ska vara minimalt. Placeringar får endast göras i likvida värdepapper, d.v.s. värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

7.3.4 Likviditet

Likviditetsreserv	2020	2019
Kassa och tillgodohavande i bank	1 071 146	674 842
Stats- och kommunförbindelser	118 728	98 494
Säkerställda obligationer	121 283	110 879
Totalt	1 311 157	884 215

Utöver sparbankens likviditetsreserv innehåser andra likviditetsskapande åtgärder som uppgår till 415 (424) mkr.

Likviditetskvoter	2020	2019
Inlåning/utlåning	119	112
Likviditetstäckningskvot (LCR), %	178	182

7.3.5 Finansiering

Sparbanken finansierar utlåningen främst via inlåning från allmänheten. Vidare förmedlar Sparbanken aktivt lån mot Swedbank Hypotek. I den mån ytterligare finansiering skulle behövas, finns en möjlighet att upprätta en kreditfacilitet hos Swedbank.

Sparbankens finansieringskällor, tkr	2020	2019
Inlåning från allmänheten	5 865 812	5 223 372
Inlåning från svenska kreditinstitut	695	655
Totalt	5 866 507	5 224 027

7.3.6 Beredskapsplan och stresstester

Sparbanken har en beredskapsplan för hantering av likviditetskriser. Syftet med beredskapsplanen är att ha ett handlingsprogram som aktiveras i samband med vissa kvantifierbara likviditetshändelser. Beredskapsplanen definieras av sex krisnivåer samt vilka likviditetsskapande åtgärder som ska vidtas beroende på krisnivå.

Stresstest av likviditetssituationen utförs månatligen. Dessa ska återspegla de två situationerna nedan samt en kombination av dessa:

- Sparbanken har inte längre tillgång till normal finansiering
 - Sparbankens fem största inlåningskunder lämnar banken
 - Ny extern finansiering är inte tillgänglig och inlåningen minskar med 0,5 % i månaden
- Marknaden generellt hamnar i situation där likviditeten är begränsad
 - Marknadsvärdet på tillgångarna i likviditetsreserven minskar med 0,5 % i månaden.
- En kombination av dessa båda

7.3.7 Likviditetsexponering

Nedan visas Sparbankens strukturella likviditetssituation med kontraktuell återstående löptid avseende finansiering samt utlåning.

Likviditetsexponering 2020	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid
Tillgångar						
Kassa						4 225
Belåningsbara statskuldförbindelser				118 728		
Utlåning till kreditinstitut	527 576					
Utlåning till allmänheten	129 871	69 798	198 993	833 365	3 718 541	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			20 083	101 200		
Aktier och andelar	425 085					
Övriga tillgångar						588 761
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter						22 819
Summa tillgångar	1 082 532	69 798	219 076	1 053 293	3 718 541	615 805
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	695					
Inlåning från allmänheten	5 744 480	55 664	64 410	1 365		
Övriga skulder och eget kapital						876 536
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						12 054
Avsättningar						3 948
Summa skulder och EK	5 745 175	55 664	64 410	1 365	0	892 538
Oredovisade lånelöften	-424 224					
Utfärdade finansiella garantier	-103 154					
Outnyttjad del av bev. kredit	-406 488					
Total skillnad	-5 596 509	14 134	154 666	1 051 928	3 718 541	-276 733

2019	Längre än					
	På anfordran	Högst 3 mån	3 mån men högst 1 år	1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid
Tillgångar						
Kassa						4 320
Belåningsbara statsskuldförbindelser				98 494		
Utlåning till kreditinstitut	279 905					
Utlåning till allmänheten	174 666	63 214	183 666	787 630	3 468 057	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		10 007	25 132	91 117		
Aktier och andelar	420 326					
Övriga tillgångar						436 310
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter						16 088
Summa tillgångar	874 897	73 221	208 798	977 241	3 468 057	456 718
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	655					
Inlåning från allmänheten	5 097 789	66 373	57 847	1 444		
Övriga skulder och eget kapital						819 331
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						12 024
Avsättningar						3 550
Summa skulder och EK	5 098 444	66 373	57 847	1 444	0	834 905
Oredovisade lånelöften	-220 870					
Utfärdade finansiella garantier	-123 955					
Outnyttjad del av bev. kredit	-314 568					
Total skillnad	-4 882 940	6 848	150 951	975 797	3 468 057	-378 187

7.4 Operativ risk

7.4.1 Definition

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerande interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen av operativ risk inkluderar legal risk och informationsrisk. Med legal risk menas risken för böter, skadestånd eller straffåtgärder utdömda vid myndighetsutövning liksom kostnader i samband med förlikningar, juridiska processer etc.

7.4.2 Riskkaptit

I sparbanken ska en integrerad och sund riskkultur utvecklas och upprätthållas som baseras på en förståelse för vilka risker som sparbanken kan exponeras för. Sparbanken har en fastställd riskkaptit för operativa risker som anger den risknivå banken är beredd att acceptera för att uppnå de strategiska målen. Riskkaptiterna ska vara förenliga med affärsstrategin och styra bankens hantering av operativa risker. Sparbankens riskkaptit för operativa risker beslutas av styrelsen och ska ses över årligen. Uppföljning av riskkaptiterna görs kvartalsvis och redovisas för styrelsen.

7.4.3 Metod för beräkning av operativ risk

Sparbanken har valt att använda basmetoden för beräkning av det legala kapitalkravet för operativ risk. Därutöver har sparbanken en dokumenterad metod för intern mätning av operativa risker som görs genom självvärdering.

7.4.4 Hantering av operativ risk

Riskhanteringen avseende operativ risk är en del av sparbankens totala riskhanteringsprocess. Utifrån generella principer som tydlig ansvarsfördelning, individuellt ansvarstagande för identifiering av

operativa risker, beaktande av operativa risker vid prissättning av nya produkter, omprövning av redan tagna affärsbeslut, kompetensutveckling och dualitetsprinciper samt årlig självvärdering bidrar alla till en god hantering av den operativa risken i sparbanken.

7.4.5 Incidenthantering

Alla anställda är ansvariga för att rapportera incidenter i det dagliga arbetet. Personen som identifierar en incident är ansvarig att snarast rapportera den till närmsta chef och rapportera via interna hemsidan. Incidenter analyseras löpande och åtgärder följs upp av säkerhetschefen. Förutom rapportering av incidenter till ledning och styrelse, får även funktionen för riskkontroll och funktionen för regelefterlevnad löpande ta del av incidenter och kontrollerar så att incidenterna hanteras och åtgärder genomförs. Sparbanken dokumenterar inträffade incidenter samt de förluster som har uppstått i samband med de inträffade incidenterna.

7.4.6 Beredskap och kontinuitetsplanering

Sparbanken har upprättat kontinuitets- beredskaps- och återställningsplaner för de kritiska processer som sparbanken identifierat. Planernas syfte är att säkerställa förmågan att upprätthålla verksamhet och begränsa förlusterna i händelse av en allvarlig störning. Planerna uppdateras och testas årligen.

7.4.7 Självvärdering

Sparbanken gör årligen självvärdering i workshopformat. I självvärderingen bedöms sannolikheten för att olika riskhändelser inträffar och vilka konsekvenserna blir av dessa. Dessa två parametrar sammanvägs till en samlad riskbedömning för varje identifierat riskområde.

7.4.8 Godkännandeprocess för nya produkter (NPAP)

Syftet med NPAP-processen är att säkerställa att sparbanken inte agerar i, eller utför aktiviteter, som innebär oavsiktligt risktagande eller som innebär risker som inte omedelbart kan hanteras eller kontrolleras inom existerande processer. NPAP omfattar väsentliga förändringar i verksamheten, utlokaliserade verksamheter och nya produkter eller tjänster.

8. Offentliggörande av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd

8.1 Kreditkvalitet på exponeringar med anstånd

	Bruttovärde/nominellt värde av exponeringar med anståndsåtgärder				Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar		Säkerheter och mottagna finansiella garantier för exponeringar med anstånd	
	Presterande anstånd	Nödlidande anstånd		För presterande exponeringar med anstånd	För nödlidande exponeringar med anstånd		Varav säkerheter och mottagna finansiella garantier för nödlidande exponeringar med anståndsåtgärder	
		Varav fallerade	Varav osäkra					
Lån och förskott								
Icke-finansiella företag	5 179	623	623	205	243			
Hushåll	7 356	1 809	1 809	133	919			
Totalt	12 535	2 432	2 432	338	1 162	0	0	0

8.2 Kreditkvalitet på presterande och nödlidande exponeringar efter antal dagar med försenad betalning

	Bruttovärde/nominellt värde										
	Presteraende exponeringar			Nödlidande exponeringar							
		Har inte förfallit eller har förfallit ≤ 30 dagar.	Har förfallit > 30 dagar ≤ 90 dagar.		Förmodas inte bli betalda som inte är förfallna eller förfallna ≤ 90 dagar	Har förfallit > 90 dagar ≤ 180 dagar	Har förfallit > 180 dagar ≤ 1 år	Har förfallit > 1 år ≤ 2 år	Har förfallit > 2 år ≤ 5 år	Har förfallit > 5 år ≤ 7 år	Har förfallit > 7 år
Lån och förskott	4 934 368	4 931 788	2 580	43 579	17 548	1 661	2 348	17 293	2 755	600	1 374
Icke-finansiella företag	1 404 918	1 404 918	0	22 447	12 487	0	44	9 884	32	0	0
Hushåll	3 529 450	3 526 870	2 580	21 132	5 061	1 661	2 304	7 409	2 723	600	1 374
Exponeringar utanför balansräkningen	462 169			5 176							
Icke-finansiella företag	335 080			5 171							
Hushåll	127 089			5							
Totalt	5 396 537	4 931 788	2 580	48 755	17 548	1 661	2 348	17 293	2 755	600	1 374

8.3 Presteraende och nödlidande exponeringar och relaterade avsättningar

	Bruttovärde/nominellt värde						Ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar					
	Presteraende exponeringar			Nödlidande exponeringar			Presteraende exponeringar - ackumulerade nedskrivningar och avsättningar			Nödlidande exponering - ackumulerad nedskrivning, ackumulerade negativa förändringar av verkligt värde på grund av kreditrisk och avsättningar		
		Varav stadie 1	Varav stadie 2		Varav stadie 2	Varav stadie 3		Varav stadie 1	Varav stadie 2		Varav stadie 2	Varav stadie 3
Lån och förskott	4 934 368	4 588 287	346 081	43 579		43 579	8 976	3 468	5 508	18 403		18 403
Icke-finansiella företag	1 404 918	1 236 094	168 824	22 447		22 447	5 899	2 496	3 403	5 488		5 488
Hushåll	3 529 450	3 352 193	177 257	21 132		21 132	3 077	972	2 105	12 915		12 915
Exponeringar utanför balansräkningen	462 169	423 660	38 509	5 176		5 176	1 220	499	721	1 062		1 062
Icke-finansiella företag	335 080	301 379	33 701	5 171		5 171	1 164	467	697	1 060		1 060
Hushåll	127 089	122 281	4 808	5		5	56	32	24	2		2
Totalt	5 396 537	5 011 947	384 590	48 755		48 755	10 196	3 967	6 229	19 465		19 465